

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. +370 5 266 4201, faks. +370 5 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija), siekdama optimizuoti valstybės diplomatinį išteklių panaudojimą ir užtikrinti efektyvų dalyvavimą tarptautinių organizacijų veikloje, parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė pareigybių Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Paryžiuje ir Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje“ projektą (toliau – Projektas).

Projektu siūloma panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybę Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Paryžiuje ir įsteigti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybę Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje. Įgyvendinus siūlomą sprendimą, kartu būtų pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. nutarimas Nr. 274 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybės panaikinimo Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje“.

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Projektu teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

Projektu siūlomas sprendimas grindžiamas siekiu užtikrinti valstybės finansinių išteklių panaudojimo optimizavimą ir efektyvų diplomatinį funkcijų paskirstymą ir yra suderinamas su Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatomis, kaip nurodyta šio rašto 7 punkte.

Ministerija ir toliau užtikrins visavertį dalyvavimą EBPO veikloje, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės institucijų, įstaigų ir kitų subjektų veiklos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje“, kuriuo patvirtintas Valstybės institucijų, įstaigų ir kitų subjektų, atsakingų už atstovavimą Lietuvai Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Taryboje, nuolatinuose komitetuose, pagrindiniuose komitetuose ir kituose darbo organuose ar dalyvaujančių jų veikloje, sąrašas. Taip garantuojamas visų aktualių EBPO struktūrų padengimas pagal Ministerijos kompetenciją, įskaitant dalyvavimą Užimtumo, darbo ir socialinių reikalų komiteto (ELSAC) veikloje bei Lyčių lygybės ir valdymo darbo grupėje.

Taip pat atsižvelgiama į tai, kad dauguma Europos Sąjungos valstybių EBPO veiklos klausimus koordinuoja iš sostinių, o tik kelios šalys (Vokietija, Belgija, Austrija ir Lietuva) yra turėjusios

¹ Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

specializuotus atašė šioje srityje. Lietuvos sprendimas grįžti prie europinės praktikos leidžia optimaliai paskirstyti žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1058 „Dėl atstovavimo Tarptautinėje darbo organizacijoje bei informacijos apie Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų nuostatų vykdymą teikimo Tarptautiniam darbo biurui tvarkos“ 2 punktu, Ministerija pagal savo kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikos Vyriausybei santykiuose su Tarptautine darbo organizacija (toliau – TDO).

TDO formatuose nagrinėjami įvairaus pobūdžio klausimai, pvz., persikvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas, socialinio dialogo stiprinimas, lyčių lygybės darbo santykiuose užtikrinimas, sauga ir sveikata darbe, oraus darbo užtikrinimas, darbo sąlygų platformų darbuotojams užtikrinimas. Minėti klausimai yra aktualūs ir Lietuvos Respublikai ir reikalauja tiesioginio ir aktyvaus mūsų atstovų įsitraukimo diskusijose. Dalis minėtų klausimų, pvz., darbo sąlygų platformų darbuotojams užtikrinimas, svarstomas ir Europos Sąjungos lygmeniu, todėl svarbu užtikrinti pozicijų nuoseklumą. Taip pat pažymėtina, kad TDO priima sprendimus, turinčius privalomą teisinę galią, skirtingai nei EBPO, kurios veikla yra analitinio ir rekomendacinio pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, siūloma sustiprinti atstovavimą TDO formatuose, kur sprendimų įtaka nacionalinei politikai yra reikšmingesnė.

Socialinius ir darbo klausimus reglamentuojančių TDO standartų rengimas, priėmimas, įgyvendinimas Lietuvos Respublikoje ir ataskaitų teikimas TDO taip pat reikalauja atidaus ir kasdienio dalyvavimo peržiūros procesuose.

Pažymėtina, kad 2024–2027 m. laikotarpiui Lietuvos Respublika buvo išrinkta TDO Valdymo tarybos tikrąja nare, turinčia balsavimo teisę. TDO Valdymo taryba renkasi tris kartus per metus į dviejų savaitių trukmės sesijas, kurių metu svarstomi einamieji šios organizacijos veiklos klausimai, priimami sprendimai dėl tolesnės TDO politikos įgyvendinimo. Tarp TDO Valdymo tarybos sesijų vyksta nuolatinis darbas darbo grupėse atskirais TDO darbotvarkės klausimais, papildomai reguliariai vyksta Europos Sąjungos valstybių narių atstovų koordinaciniai susitikimai. Pasibaigus COVID-19 ligos sukeltai pandemijai, mažėja galimybės dalyvauti nuotoliniu būdu, vis daugiau susitikimų organizuojama tik gyvai.

Ministerija taip pat atstovauja Rytų Europos regioninei grupei TDO Trišalėje darbo grupėje dėl standartų peržiūros mechanizmo, kuri atlieka 1985–2000 m. priimtų TDO teisinių dokumentų peržiūrą ir vertina jų aktualumą atsižvelgdama į šiandieninio darbo pasaulio tendencijas. Atsižvelgiant į tai, būtina stiprinti atstovavimą Ženevoje tiek TDO Valdymo tarybos sesijų, tiek pasirengimo sesijoms metu, kartu būtina stiprinti ir plėtoti bendradarbiavimą su kitų TDO valstybių narių atstovybėmis.

Be to, svarbu užtikrinti, kad TDO darbotvarkėje išliktų klausimas dėl paramos Ukrainai, TDO Maskvos biuro perkėlimo į kitą regiono valstybę. Tai reikalauja Lietuvos diplomatinės veiklos Ženevoje. Baltarusijos byla ir sankcijos Baltarusijai taip pat reikalauja padidinto tęstinio dėmesio, siekiant TDO sprendimo dėl sankcijų ir vėlesnio jų įgyvendinimo.

Siūlomas sprendimas taip pat prisidės prie sklandaus ir koordinuoto Lietuvos pasirengimo 2027 m. pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai ir sustiprins pirmininkavimo veiklą įgyvendinimą, sutelkiant pajėgumus į prioritetines diplomatinės veiklos kryptis. 2027 m. I pusmetį socialinės apsaugos ir darbo atašė koordinuos Europos Sąjungos valstybių narių atstovavimą TDO formatuose, prisidės rengiant Europos Sąjungos pozicijų formavimą, rengs ir derins pozicijas dėl TDO Valdymo tarybos rezoliucijų ir kitų dokumentų, pasisakymus Europos Sąjungos vardu TDO plenariniuose posėdžiuose ir kituose formatuose.

Atkreipiame dėmesį į tai, jog ir dabar Ženevoje nuolat vyksta daug TDO organizuojamų renginių ir susitikimų, taip pat Europos Sąjungos koordinacinių susitikimų, kuriuose Ministerijos atstovas iš sostinės gali dalyvauti tik epizodiškai. Yra jaučiamas žmogiškųjų išteklių trūkumas, nespėjama sekti, analizuoti, paskirstyti gausios informacijos ir įsigilinti į turinį, dėl to kenčia Lietuvos atstovavimo TDO formatuose kokybė, mažėja galimybės paveikti TDO priimamus sprendimus.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“, (toliau – Specialiųjų atašė nuostatai) 8 punktu, sprendimą įsteigti specialiojo atašė pareigybės diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje atitinkamos srities ministro teikimu, užsienio reikalų ministrui raštu pritarus, priima Vyriausybė.</p> <p>Projektu siūloma panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybę Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie EBPO ir įsteigti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybę Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje nuo 2026 m. sausio 1 d.</p>
3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas
Atašė atranka ir veikla bus vykdoma Specialiųjų atašė nuostatų nustatyta tvarka.
4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)
<p>Projektu teikiama pasiūlymams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Sutaupyti lėšų neplanuojama. Preliminariais skaičiavimais, socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybei Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje 2026 metais reikės skirti iš viso apie 187,55 tūkst. Eur Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, iš jų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atašė darbo užmokesčiui 53,75 tūkst. Eur; 2) atašė darbdavio mokamoms socialinio draudimo įmokoms 8 tūkst. Eur; 3) atašė socialinei paramai 133 tūkst. Eur. <p>Lėšų poreikis nėra papildomas ir jau yra įtrauktas į 2025–2027 m. Lietuvos valstybės biudžetą. Prognozuojama, kad poreikis ateinantiems metams išliks panašus į numatytą 2026 metams.</p>
5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės
<p>Įgyvendinus Projektu teikiamus pasiūlymus, tikimasi pasiekti reikšmingų rezultatų, kurie prisidėtų prie efektyvesnio diplomatinės atstovybės panaudojimo ir aukštesnio tarptautinio atstovavimo lygio. Sprendimas prisidės prie valstybės finansinių išteklių optimizavimo ir administracinių pajėgumų efektyvaus paskirstymo. Kartu sprendimas sudaro sąlygas sustiprinti Lietuvos pasirengimą 2027 m. pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai, sutelkiant išteklius pirmininkavimo veikloms įgyvendinti ir užtikrinant jų kokybę.</p>
6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas
Sprendimo įgyvendinimo stebėsenai bus vertinamas administracinis efektyvumas, Ministerijos dalyvavimo intensyvumas tarptautinėse organizacijose ir pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai pažanga.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos² nuostatų įgyvendinimas
<p>Projektu įgyvendinamas Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 10 punktas, kuriame numatyta užtikrinti sklandų Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais, stiprinti diplomatinę tarnybą.</p> <p>Atsisakymas palaikyti atskirą atašė poziciją prie EBPO atitinka Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatą dėl socialinės partnerystės stiprinimo, valstybės valdymo efektyvumo didinimo ir resursų sutelkimo prioritetinėse srityse.</p>
8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas
Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.
9. Notifikavimas³ Europos Komisijai
Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

² Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

³ Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

10. Pranešimas⁴ Europos Komisijai dėl paslaugų teikimo laisvės	
Pranešimas dėl Projekto Europos Komisijai nėra teiktinas.	
11. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas	
Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.	
12. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios	
Priėmus Projektą bus pakeistas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigybių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. A1-76 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigybių sąrašo patvirtinimo“, įsteigiant naujas socialinės apsaugos ir darbo atašė pareigybes.	
13. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka	
Projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos ir (ar) jų apibrėžtys ir nesiūloma apibrėžti naujų.	
14. Konsultavimasis su visuomene	
Nenumatoma.	
15. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene	
15.1. Derinimo būdas	Projektas paskelbtas TAIS.
15.2. Derinimo terminas	10 darbo dienų
15.3. Suinteresuotos institucijos ir suinteresuoti asmenys, pateikę pastabų ir pasiūlymų	Projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai.
15.4. Derinimo rezultatai	Projektas suderintas be pastabų.
15.5. Apibendrinti derinimo rezultatai	Pritariame Užsienio reikalų ministerijos nuomonei dėl bendradarbiavimo EBPO svarbos. Tęsime aktyvų dalyvavimą EBPO komitetuose ir darbo grupėse, užtikrindami atstovavimą iš sostinės.
16. Projekto iniciatorius	
Ministerija.	
17. Projekto rengėjai	
Ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėja Mariana Žiukienė, tel. +370 615 17 397, el. p. mariana.ziukiene@socmin.lt .	
18. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija	
Nėra.	

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Specialiojo atašė Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje pareigybės aprašymo projektas, 3 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvados, 4 lapai.

Laikinais einanti socialinės apsaugos ir darbo ministro pareigas

Inga Ruginienė

Mariana Žiukienė, tel. +370 615 17397, el. p. mariana.ziukiene@socmin.lt

⁴ Pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus.